

> Retouradres Retouradres

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Contact

Uw brief van
12 december 2018

Uw kenmerk

Onze referentie

Bijlage
2

Datum: 28 januari 2019

Betreft: Uitvoeringstoets concept wetsvoorstel Taal en toegankelijkheid

Geachte heer Boereboom,

In uw brief van 12 december 2018 hebt u mij verzocht een uitvoeringstoets uit te brengen op het concept wetsvoorstel Taal en toegankelijkheid. Tevens heeft u verzocht om het concept wetsvoorstel uit te zetten bij Studielink voor een uitvoeringstoets instellingen (een instellingstoets) om de impact in de keten inzichtelijk te krijgen.

Inhoud conceptwetsvoorstel

Het concept wetsvoorstel is een uitwerking van de Kamerbrieven "Internationalisering in evenwicht" en "Toegankelijkheid en kansengelijkheid in het hoger onderwijs" en voorziet in verschillende maatregelen gericht op het stimuleren van bewust taalbeleid in het hoger onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs en het waarborgen van de toegankelijkheid van het hoger onderwijs. Het betreft maatregelen op de volgende gebieden:

1. Taalbeleid (ho en mbo);
2. Toegankelijkheid en capaciteitsbeperking (ho);
3. Instellingscollegegeld (ho);
4. Eigen bijdragen (ho).

In het onderdeel "consequenties voor systemen en processen bij DUO" van deze uitvoeringstoets worden de maatregelen specifiek per gebied beschouwd op impact voor DUO.

Reactie Inspectie van het Onderwijs en Auditdienst Rijk

In het kader van het geïntegreerde toezicht is deze uitvoeringstoets ook uitgezet bij de Inspectie van het Onderwijs en de Auditdienst Rijk. De ADR heeft aangegeven geen reactie te zullen uitbrengen. De reactie van de Inspectie van het Onderwijs is nog niet ontvangen en zal worden nagezonden.

Impactbepaling instellingen door Studielink (instellingstoets)

Conform uw verzoek heeft DUO Studielink verzocht een analyse te maken voor het veld zodat de impact in de keten van Studielink en de instellingen inzichtelijk wordt gemaakt. De betreffende instellingstoets wordt als bijlage 1 overgelegd.

Consequenties voor systemen en processen bij DUO

Om vast te stellen of de in te voeren bepalingen invloed hebben op de (geautomatiseerde) processen bij DUO is een analyse uitgevoerd op de voorgestelde bepalingen op het gebied van:

1. Taalbeleid (ho en mbo)

In het wetsvoorstel blijft het uitgangspunt gehandhaafd dat opleidingen in beginsel in het Nederlands worden verzorgd. De huidige criteria op basis waarvan een instelling kan besluiten tot anderstalig onderwijs worden geactualiseerd. Daarnaast worden instellingen verplicht om beleid vast te stellen met betrekking tot de procedure waarmee en de inhoudelijke gronden waarop wordt overgegaan tot het verzorgen van een opleiding of een deel van een opleiding in een andere taal en met betrekking tot de wijze hoe de instelling zich inspant om de kwaliteit en toegankelijkheid van een anderstalige opleiding voor Nederlandse studenten te waarborgen. Verder wordt zowel voor het mbo als het ho de verplichting in de wet opgenomen dat in de onderwijs- en examenregeling moet worden opgenomen in welke taal het onderwijs en de examens worden verzorgd.

DUO heeft geconstateerd dat de bovengenoemde maatregelen op het gebied van taalbeleid geen consequenties hebben voor de uitvoeringsprocessen binnen DUO en dat er verder geen inspanning van DUO wordt verwacht als het gaat om registratie van de taalkeuze van een instelling.

2. Toegankelijkheid en capaciteitsbeperking (ho)

Met het wetsvoorstel zet de regering zich in voor het meer waarborgen van de toegankelijkheid van het hoger onderwijs door het voornemen van een instelling om een numerus fixus vast te stellen vooraf te laten toetsen door de minister van OCW. In dat kader worden de volgende maatregelen geïntroduceerd:

- a. Invoering van een toestemmingsvereiste voor het kunnen voeren van een numerus fixus op een associate degree- of bacheloropleiding;
- b. Invoering van de mogelijkheid om een numerus fixus enkel te voeren op anderstalige trajecten van de opleiding binnen een associate degree- of bacheloropleiding;
- c. Opneming van het begrip traject in de begripsbepalingen van de WHW aangezien dit begrip in het kader van het toestemmingsvereiste voor de fixus in de WHW wordt geïntroduceerd;
- d. Wettelijke verankering van de mogelijkheid om meer plaatsingsbewijzen voor een opleiding uit te schrijven dan er capaciteit beschikbaar is.

Voor DUO betekent het bovenstaande het volgende:

Punt a en b

Als het gaat over punt a en b geldt dat DUO momenteel in het CROHO registreert en publiceert welke opleidingen een numerus fixus hebben en wat de beschikbare capaciteit is. Dit is gebaseerd op artikel 4.4 van de Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs (Ratho), waar is bepaald dat instellingen aan de minister (dat is volgens de nota van toelichting in de praktijk DUO) de fixusgegevens doorgeven. Op dit moment werkt de procedure voor registratie van een numerus fixus op die wijze dat instellingen in de periode van september tot 1 december van een kalenderjaar in het dashboard van Studielink de fixusgegevens voor het daaropvolgende studiejaar registreren. Deze

gegevens worden vanuit Studielink gedistribueerd naar DUO (en Studiekeuze123) waarna DUO de gegevens in CROHO opneemt en publiceert.

Omdat instellingen met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel geen meldingsplicht meer hebben maar een aanvraag voor toestemming moeten indienen bij de minister, komt de taak van DUO tot het registreren en publiceren van de fixusgegevens te vervallen. Dit is mede ingegeven vanuit het feit dat in het voortraject van deze uitvoeringstoets door uw medewerkers is aangegeven dat DUO geen (anderstalige) trajecten in het CROHO hoeft te gaan registreren (en dus ook geen fixusgegevens kan vastleggen als het een anderstalig traject betreft). In het CROHO worden alleen opleidingen geregistreerd. Het CROHO zou niet volledig zijn als er wel fixusgegevens gepubliceerd worden aangaande opleidingen, maar niet aangaande anderstalige trajecten. Aangezien thans niet wettelijk is vastgelegd dat de fixusgegevens in het CROHO moeten worden gepubliceerd (artikel 6.13 van de WHW biedt daarvoor in ieder geval geen grondslag) zijn er ook op dat punt geen beletselen om te stoppen met de publicatie.

De beoogde inwerkingtreding van het wetsvoorstel is 1 maart 2020. Daarvoor is gekozen zodat instellingen reeds vanaf studiejaar 2020/2021 toepassing kunnen geven aan een aantal van de voorgestelde maatregelen uit het wetsvoorstel. Ten aanzien van het aanvragen van een numerus fixus op een opleiding of op een anderstalig traject is in de memorie van toelichting bepaald dat instellingen de aanvraag kunnen doen voor het opvolgende studiejaar, ofwel studiejaar 2021/2022.

Concreet betekent dit dat de instellingen voor het laatst in de periode van september 2019 tot 1 december 2019 een melding van de fixusgegevens in Studielink voor het studiejaar 2020/2021 doen en dat de fixusgegevens voor het studiejaar 2020/2021 nog in het CROHO zullen worden gepubliceerd. In het studiejaar 2020/2021 zullen de instellingen dan een aanvraag tot toestemming voor het kunnen voeren van een fixus moeten indienen bij de minister voor het daarop volgende studiejaar 2021/2022.

Dit leidt tot de volgende incidentele aanpassingen voor DUO:

- Voor het studiejaar 2021/2022 zal DUO de onderwijscapaciteit niet meer ontvangen van Studielink en niet meer verwerken in de systemen van DUO (raadpleegscherm mCROHO en webapplicatie aCROHO). De informatie over onderwijscapaciteit is met ingang van studiejaar 2021/2022 dan niet meer aanwezig in het downloadbestand en breed bestand CROHO. De historische informatie blijft wel beschikbaar.
 - In het raadpleegscherm mCROHO zal het gegeven onderwijscapaciteit uiteindelijk verdwijnen (in het raadpleegscherm wordt namelijk de actuele capaciteit, toekomstige capaciteit en de capaciteit één jaar in het verleden getoond). Daarbij is het de bedoeling om bij het tonen van de onderwijscapaciteit uit het verleden (indien aan de orde) de gebruiker een melding te tonen dat de gegevens niet meer (vanaf studiejaar 2021/2022) door DUO bijgehouden worden.
 - Verder moet er voor worden zorggedragen dat in de webapplicatie aCROHO, de schermen waar de onderwijscapaciteit wordt gevuld, niet meer zichtbaar zijn en dient de werkinstructie met betrekking tot het verwerken van onderwijscapaciteit te worden aangepast.
- Omdat er qua structuur van applicaties en bestanden geen verdere wijzigingen plaatsvinden (velden rondom onderwijscapaciteit blijven aanwezig, al is het maar vanuit het oogpunt van historische informatie), is er verder geen impact voorzien voor overige toepassingen/afnemers van bv. het downloadbestand.

Punt c

Als het gaat over het punt c, het opnemen van het begrip traject in de begripsbepalingen van de WHW en de aanpassingen in artikel 6.7 van de WHW,

namelijk het vervangen van de term programma door de term traject als het gaat over kleinschalig en intensief onderwijs, geldt dat DUO thans in CROHO publiceert of er sprake is van kleinschalig en intensief onderwijs. Waar in de informatievelden bij aCROHO en mCROHO nog de term programma wordt gehanteerd zal deze worden vervangen voor de term traject. Dit vraagt ook om een aanpassing van de kolomkoppen in het downloadbestand CROHO.

Tevens zal het Programma van Eisen (PvE) van BRON-HO voor zover nodig en mogelijk worden aangepast op de terminologie (dit aangezien deelname aan kleinschalig en intensief onderwijs ook als een inschrijvingsgegeven kan worden geleverd door de instelling). De aanpassing behelst dan een toelichting bij de veldnaam indicatie intensief programma.

Aanpassing van de veldnaam zelf is niet aan te raden aangezien dit impact heeft op de gehele HO-keten, van instelling en Studielink tot BRON-HO en afnemers, zowel binnen als buiten DUO.

Voorstel is dan ook om de veldnaam (en daarmee ook het gebruik in de techniek/de uitwisseling) ongemoeid te laten en de aanpassing te beperken tot de toelichting in het PvE en op de site.

Impact punt a tot en met c

DUO heeft in totaal aan incidentele kosten 500 uur begroot om voormelde wijzigingen door te kunnen voeren.

Punt d

DUO heeft geen rol in het verstrekken van de plaatsingsbewijzen. Deze aanpassing van de wet (meer plaatsen uitschrijven dan beschikbare capaciteit hebben) heeft dan ook geen consequenties voor de uitvoeringsprocessen van DUO. Wel merkt DUO volledigheidshalve op dat ook artikel 4.8 lid 1 van de Ratho moet worden aangepast omdat daarin nu nog is bepaald dat het aantal bewijzen van toelating gelijk is aan het aantal beschikbare plaatsen voor een opleiding (als uitwerking van het huidige artikel 7.53 lid 4 WHW dat na de inwerkingtreding van dit wetsvoorstel komt te vervallen).

3. Instellingscollegegeld (ho)

In artikel 7.46 van de WHW wordt opgenomen dat voor de hoogte van het instellingscollegegeld dat instellingen kunnen vragen een maximumtarief geldt. Dit maximumtarief zal (per bekostigingsniveau) worden vastgesteld bij algemene maatregel van bestuur. De maximering van het instellingscollegegeld ziet alleen op EER-studenten en niet op niet-EER-studenten.

In het nieuwe artikel 7.46a WHW wordt geregeld dat instellingen aan deze laatste categorie studenten instellingscollegegeld kunnen vragen dat hoger ligt dan de bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde maximumbedragen.

In het voortraject van deze uitvoeringstoets is besproken of bovenstaande er toe moet leiden dat DUO de instellingen moet ondersteunen bij de vaststelling van de indicatie soort collegegeld door nieuwe indicaties EER/niet-EER te ontwikkelen en of DUO de instellingen moet ondersteunen in de berekening het gemaximeerde collegegeld. Naar aanleiding hiervan is door u medewerkers aangegeven dat DUO geen aanpassingen hoeft door te voeren in de processen voor de indicatie van het collegegeld en dat de instellingen op basis van de bestaande leveringen bij de indicatie instellingscollegegeld zelf moeten vaststellen of het een EER- of niet EER-student betreft en de daarbij behorende hoogte van het instellingscollegegeld zelf moeten bepalen. Dit is ook vermeld in de Memorie van Toelichting op het wetsvoorstel.

Derhalve voorziet DUO geen impact op de huidige uitvoeringsprocessen voor dit

onderdeel van het wetsvoorstel.

4. Eigen bijdragen (ho)

Met het wetsvoorstel wordt een wettelijke basis gecreëerd zodat instellingen bij de aspirant-student met een buitenlands diploma een bijdrage voor diplomawaardering in rekening mogen brengen en dat instellingen bij de inschrijving een bijdrage aan aspirant-studenten met een buitenlands diploma kunnen vragen voor het afnemen van taaltoetsen. Verder wordt geregeld dat de instelling financiële ondersteuning biedt aan de aspirant-student die de kosten niet kunnen dragen.

DUO heeft verder geen rol in deze processen en voorziet dan ook geen uitvoeringsconsequenties.

Overige wetstechnische opmerkingen

Als het gaat over de uitbreiding van de begripsbepalingen van artikel 1.1. WHW met het begrip traject is de suggestie om in de definitie op te nemen dat het traject ook anderstalig kan zijn. Bij de nieuwe bepalingen met betrekking tot de numerus fixus wordt namelijk het begrip anderstalig traject gebezigd maar dit begrip wordt elders in de WHW niet gedefinieerd. Voor de uniformiteit zou het wenselijk zijn om bij de definitie van traject ook rekening te houden met het feit dat deze anderstalig kan zijn.

Instellingen, softwareleveranciers en overige afnemers

DUO zal via het HO-ketenoverleg en de E-zine de aangesloten instellingen en de CROHO-contactpersonen op de hoogte stellen van het stopzetten van de publicatie van de fixusgegevens in het CROHO per studiejaar 2021/2022.

Administratieve lasten

DUO constateert dat de administratieve lasten in kaart zijn gebracht en heeft daarover verder geen opmerkingen.

Uitvoerbaarheid en haalbaarheid

Dit wetsvoorstel leidt tot het stopzetten van de publicatie van de fixusgegevens in het CROHO met ingang van het studiejaar 2021/2022 en aanpassingen in de uitvoeringsprocessen met de terminologie "traject". DUO acht de hiervoor omschreven wijzigingen die voortvloeien uit het wetsvoorstel uitvoerbaar en haalbaar per maart 2020.

Voor wat betreft de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel voor Studielink en de instellingen verwijs ik naar de bijgesloten instellingstoets.

Kosten

Raming verandercapaciteit Beleidsportfolio

Incidentele kosten <i>In uren</i>	2020
Verandercapaciteit	500

Structurele kosten vanaf maart 2020	
Lijn	0
Materieel	0
ICT instandhouding	0

Voor deze ramingen geldt een onzekerheidsmarge van 50%. Afwijkingen ten opzichte van deze raming zullen bij de betreffende herijkingen worden verwerkt.

Managementafspraken

In het kader van de gewenste planning stel ik voor dat u zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen drie maanden, opdracht verstrekt voor het doorvoeren van de benodigde aanpassingen en de benodigde uren voor deze opdracht ad 500 uur, te laten opnemen in de Managementafspraken 2020 en deze raming te koppelen aan de Stelpost kleine UT's en analyses Registers.

Geldigheidsduur uitvoeringstoets

Deze uitvoeringstoets is geldig tot drie maanden na het uitbrengen ervan. Wanneer een opdracht wordt verleend na het verstrijken van deze periode zullen de de haalbaarheid van de door te voeren aanpassing en de daarmee gemoeide kosten opnieuw in kaart moeten worden gebracht.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Ik verzoek u mij zo spoedig mogelijk een opdracht te verlenen voor realisatie van de benodigde aanpassingen.

Met vriendelijke groet,
De directeur generaal van de Dienst Uitvoering Onderwijs